

A black and white line drawing of a hand holding a pen, positioned as if about to write. The hand is simple and stylized, with the pen held between the fingers.

Är kulturen
en valfråga?

A large, expressive black and white line drawing of a woman playing a violin. She is shown from the waist up, with her head tilted back and eyes closed in concentration. The drawing is very fluid and gestural, with thick black lines. The background behind her consists of several large, overlapping circles in blue, red, and green. To the right, there are more abstract line drawings, including a man with a mustache and a wide-open mouth, and a hand holding a pen. At the bottom left, there is a small drawing of a woman in a dress and a deer's head.

Tonsättarens valspecial

- allt du behöver veta inför
EU- och riksdagsvalet

*spara till
höstens val!*

Vilken fråga
är valens
viktigaste?

Vilken är valets viktigaste fråga?

EU-valet 25 maj

JAG SKULLE VILJA påstå att de två viktigaste frågorna för oss som komponerar, spelar eller lyssnar till musik är dels hur EU agerar i frågan om ett frihandelsavtal med USA, dels om och i så fall hur EU vill reglera upphovsrätten på europeisk nivå.

Frihandelsavtalet (TTIP) handlar om friare rörlighet för varor, tjänster och arbetskraft mellan Europa och USA, men kan potentiellt få konsekvenser för kulturpolitiken, främst vad gäller det audiovisuella området. Läs mer om detta längre fram i tidningen.

EU gjorde i början av året en remissomgång där man frågade stater, organisationer och medborgare om vi behöver en ny upphovsrättslag, och vad som i så fall bör reformeras. Flera tusen svar inkom tack vare välorganiserade kampanjer både för och emot upphovsrätten, och EU analyserar fortfarande resultaten.

Hur det i slutändan blir med en eventuell europeisk upphovsrättslag är ytterst en fråga för de politiker du och jag väljer till Europas parlament 25 maj. Fråga dem gärna direkt om deras åsikt om upphovsrätt, TTIP och det kulturella undantaget. Fråga gärna också hur de tänker sig att EU:s målsättning om kulturell och musikalisk mångfald på ett konkret sätt skall kunna infrias.

Riksdag, landsting, kommuner 14 september

Den utan konkurrens viktigaste frågan i höstens val till riksdag, landsting och kommuner är konstens och kulturens plats i samhället. Tyvärr är detta en fråga som politiker ur alla partier driver helhjärtat på ett idémässigt plan, men i princip inte alls på ett praktiskt. I alla visioner om framtidens samhälle skrivs Kulturen in som ett bärande element, men det är mycket sällsynt

Martin Q Larsson, ordförande

I alla visioner om framtidens samhälle skrivs Kulturen in som ett bärande element, men det är mycket sällsynt att detta återspeglas i partiernas budgetar.

att detta återspeglas i partiernas budgetar.

– Den tuffaste fighten har vi inom partiet, sa nyligen politikerpanelen på Svensk Scenkonsts branschdagar i Umeå. Envar som läst Almedalens seminarieprogram vet att det finns många frågor att engagera sig i, och i de åtta riksdagspartierna prioriteras oftast alla andra frågor före hur kultur, konst och musik kan åstadkomma ett bättre samhälle.

På riksplaneln är de politiska möjligheterna förhållandevis begränsade, däremot har politiker på lokalt och regionalt plan i många fall betydligt fler möjligheter att genomföra konkreta insatser för att bibringa regionen eller kommunen konstnärlig musikalisk verksamhet av hög kvalitet. Därför är det av än större vikt att kommunala och regionala politiker formulerar visioner om vad de vill att konstnärlig verksamhet skall åstadkomma på det lokala planet, samt hur de planerar att finansiera dessa satsningar.

Insatser av detta slag sker inte per automatik eller genom en gudomlig slump; de sker utslutande genom att en eller flera eldsjälar – såväl politiker som väljare – engagerar sig djupt i frågorna. Vilket till syvende och sist återfaller på dig, kära läsare, att i den mån du är röstberättigad, välja ett politiskt parti och med kraft försöka påverka dem i önskvärd riktning.

För ett kan du vara säker på: politikerna lyssnar på vad du har att säga. De gör inte alltid vad deras väljare ber dem om, men såvitt de har minsta överlevnadsintresse, är de oerhört måna om att bibehålla ditt förtroende för att de agerar i ditt intresse.

Glöm inte: En gång vart fjärde år är det du som bestämmer ●

Martin Q Larsson
ordförande

4-13

14

Att välja väg

Anna Hedelius, redaktör

STOCKHOLMS TUNNELBANA gör Sverigedemokraterna klart vilken valfråga de betraktar som mest brännande. »Det är dags att stoppa det organiserade tiggeriet på våra gator« lyder den versala affischtext de är avsändare för. Kulturen tycks de inte vara lika engagerade i. I vår valenkät har partiet, trots upprepade påtryckningar, valt att inte svara.

Svarar gör däremot Lars Ohly (V), Lena Adelsohn Liljeroth (M), Tina Ehn (MP), Ulf Nilsson (FP), Per Lodenius (C) och Gunilla Carlsson (S). Deras syn på kultur omfattar alltifrån slöjdande till New Orleans-jazz. Läs mer på sidorna 4–13.

MEN VILKEN ÄR egentligen årets viktigaste valfråga? Helena Wessman, nuvarande chef för Göteborgs symfoniker och tillträdande chef för Berwaldhallen, svarar utan tvekan Kultu-

ren. »Tillgången till kultur är en demokratisk fråga. Både för att det är allas rätt att uttrycka sig konstnärligt och konsumera kultur och för att kulturen är ett av demokratins fundament.« svarar hon då Tonsättaren frågar henne och några andra musikprofiler vilket område som främst borde prioriteras politiskt de kommande åren. Läs mer om vad hon och de andra tillfrågade tycker på sidorna 14–16.

VAD TYCKER DU SJÄLV? Nu är det dags att ta ställning! Inom kort är det du som väljer vilken väg Sverige ska slå in på, såväl i Sverige som Europa.

Med det önskar jag alla som beträder allas våra gator en demokratisk framtid ●

Anna Hedelius
redaktör

Kulturen som valfråga

TEXT • Jon Asp
ILLUSTRATIONER • Adam Herlitz

Hur bygger vi vår demokrati och vem ska bygga den? Snart är det din tur att välja! Vi bad samtliga riksdagspartiers kulturföreträdare att svara på tio frågor om kultur i allmänhet och konstmusik i synnerhet.

(SD och KD har trots flera påminnelser avstått från att svara på enkäten.)

1. Vilket är det enskilt viktigaste argumentet för att samhället behöver konst?

Lars Ohly (V)

Konst och kultur har ett egenvärde för människor och för samhället. Bredd och mångfald i konstnärliga uttrycksätt berikar oss alla. Konst ska vara lättillgänglig och finnas naturligt runt omkring oss.

Tina Ehn (MP)

Konsten och kulturen gör oss till människor. Den reflekterar, utforskar och utmanar våra

värderingar och stimulerar oss att betrakta både samhället och människan ur nya perspektiv.

Ulf Nilsson (FP)

Vi liberaler tror på kulturens betydelse för att vidga rummet för tanken, reflektionen och fantasin. Kultur och konst får oss människor att tänka på nya sätt. Kultur som berör en människa inspirerar till nya tankar och livsupfattningar. Skönlitteratur, tavlor, filmer, teaterpjäser och musik, som vi blir känslomässigt berörda av, gör att vi förändras som människor och skapar nya insikter som inte går att få via faktaböcker. Det kan öka förståelsen av vår egen situation och det kan skapa samhällsengagemang. En statlig kulturpolitik behövs för att även kvalitetskultur, som inte är kommersiellt lönsam, ska kunna utvecklas.

Per Lodenius (C)

För mig och Centerpartiet är konst, kultur och bildning civilisationens kärna. Där ryms våra samlade erfarenheter i mångfacetterad form och där kan vi få förståelse för oss själva, varandra, vårt förflutna och vår samtid. Kulturen måste därför finnas tillgänglig för alla. Det handlar då både om att få uppleva kultur och att själva ha möjlighet att skapa. Kulturen har ett värde i sig och det ska alla ha rätt att få del av. →

→ **Gunilla Carlsson (S)**

Det är en demokratifråga. Den socialdemokratiska kulturpolitiken tar sin utgångspunkt i vår absoluta tilltro till att alla människor ska ha rätt till att ta del av kultur och utöva kultur. Genom en prioritering av barn och unga och en satsning på integration, folkbildning och jämställdhet kan kulturen spridas till fler. Vi socialdemokrater ser kulturen som en viktig del av välfärden. Konsten och kulturen är starka krafter som kan bidra till att skapa ett rikare samhälle att leva i. Vi vill därför släppa loss krafterna i kulturen och stärka och utveckla den kreativitet, sprängkraft och möjligheter som finns i konst och kultur. Det är viktigt för att kultur och även media har ett värde i sig – som fria och oberoende aktörer, men också för att många av framtidens jobb finns inom kulturen och de kreativa näringarna.

Kultur och media är viktiga därför att de kan kanalisera protester mot orättvisor, utgöra en arena för samtal och debatt, eller granska och ifrågasätta makthavare och rådande strukturer. Kultur och media är viktiga därför att de skapar möjligheter för oss att formulera drömmar, ge uttryck för känslor och skapa identitet. Kultur och media kan hjälpa oss att upptäcka nya idéer och perspektiv, ge inspiration, vägledning och inte minst värderingar.

Lena Adelsohn Liljeroth (M)

Jag tror att det är väldigt vanskligt att försöka fånga konstens roll i våra liv och vårt samhälle i en enda formulering. Jag brukar beskriva kultur och konst som föda och sprängbräda för själen – det är och har den varit för mig. Konsten i dess olika uttrycksformer har ju alltid varit en självklar del i den mänskliga samva-

ron, från målningarna i Lascauxgrottan, den 30 000 år (!) gamla flöjt – gjord av ett gamben – som arkeologer nyligen funnit i Tyskland, Gilgamesheposet, fram till dagens nutida konstmusik. I de nya kulturpolitiska målen har vi slagit fast att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med ytterst randfriheten som grund.

2. Varför prioriterar inte ditt parti kulturpolitiken som en stor valfråga?

Lars Ohly (V)

Det gör vi, kanske som enda parti. Vår kongress beslutade att kulturpolitiken ska vara viktig i valrörelsen och beslutade också om att Vänsterpartiet driver kravet att minst 1 % av statsbudgeten per år ska gå till konst och kultur (i dagsläget är det cirka 0,8 %).

Tina Ehn (MP)

Egentligen borde kulturen vara en stor valfråga, särskilt efter åtta år av moderatledd kulturpolitik. Miljöpartiet har gjort bedömningen den här gången att vi behöver lyfta fram skolan och jobben vid sidan av klimat och miljöfrågorna. Vi ser att dessa frågor är viktiga utmaningar och våra väljare vill att vi prioriterar dem. Men vi är väl medvetna om att vi både behöver kulturens kraft och att vi som politiskt parti också har att stå upp för kulturens roll i samhället.

Ulf Nilsson (FP)

Det stämmer inte. Vi vill höja ambitionerna generellt inom kulturpoli-

tiken och vi vill att kulturen blir ett kärnområde.

Per Lodenius (C)

Kulturen är en viktig fråga, men har tyvärr inte lyfts som en av de viktigaste frågorna i opinionsundersökningar som gjorts bland svenska folket. Det gör också att denna inte lyfts som en central valfråga.

Gunilla Carlsson (S)

Socialdemokraterna prioriterar jobb, utbildning samt välfärdsfrågorna. Vi måste prioritera att alla människor har ett jobb och försörjning, att de får tillgång till utbildning och välfärd. Vi ser kulturen som en central del i välfärdssamhälle. Vi har genom hela oppositionsperioden lagt mer pengar än alliansen på kultur.

Lena Adelsohn Liljeroth (M)

Regeringens mål är att Sverige ska vara ett land där alla kan växa och utvecklas – vi talar nu om behovet av ett kunskapslyft för att klara de utmaningar vi står inför. Kultur och bildning är en förutsättning för detta. Jag vill se att kulturella och konstnärliga perspektiv får genomslag inom många samhällsområden och där tycker jag att vi lyckats få ett ökat medvetande. Sverige har, till skillnad från många andra länder, prioriterat kulturen. Europa har genomgått den värsta finansiella krisen sedan den stora depressionen på 1930-talet. När i princip alla andra länder har tvingast göra stora nedskärningar i sina kulturbudgetar har Sverige faktiskt kunnat inte bara bibehålla, utan öka budgeten. Det är unikt.

3.

Vilken kommer att vara den viktigaste kulturpolitiska frågan för ditt parti under nästa mandatperiod?

Lars Ohly (V)

Svårt att bara välja en, när hela kulturpolitiken gått i stå de senaste åren. Men givet förutsättningen så säger jag Kulturskolan. Kulturskolan måste bli obligatorisk för kommunerna och avgifterna till

den måste sänkas, på sikt helt tas bort. Barn och ungdomars rätt och möjlighet att själva utöva kultur måste förbättras.

Tina Ehn (MP)

Bibliotekens utveckling, kulturskapares villkor (inklusive scenkonspensionerna). Samt barn och ungas rätt till kultur i skolan och utbildningssystemet.

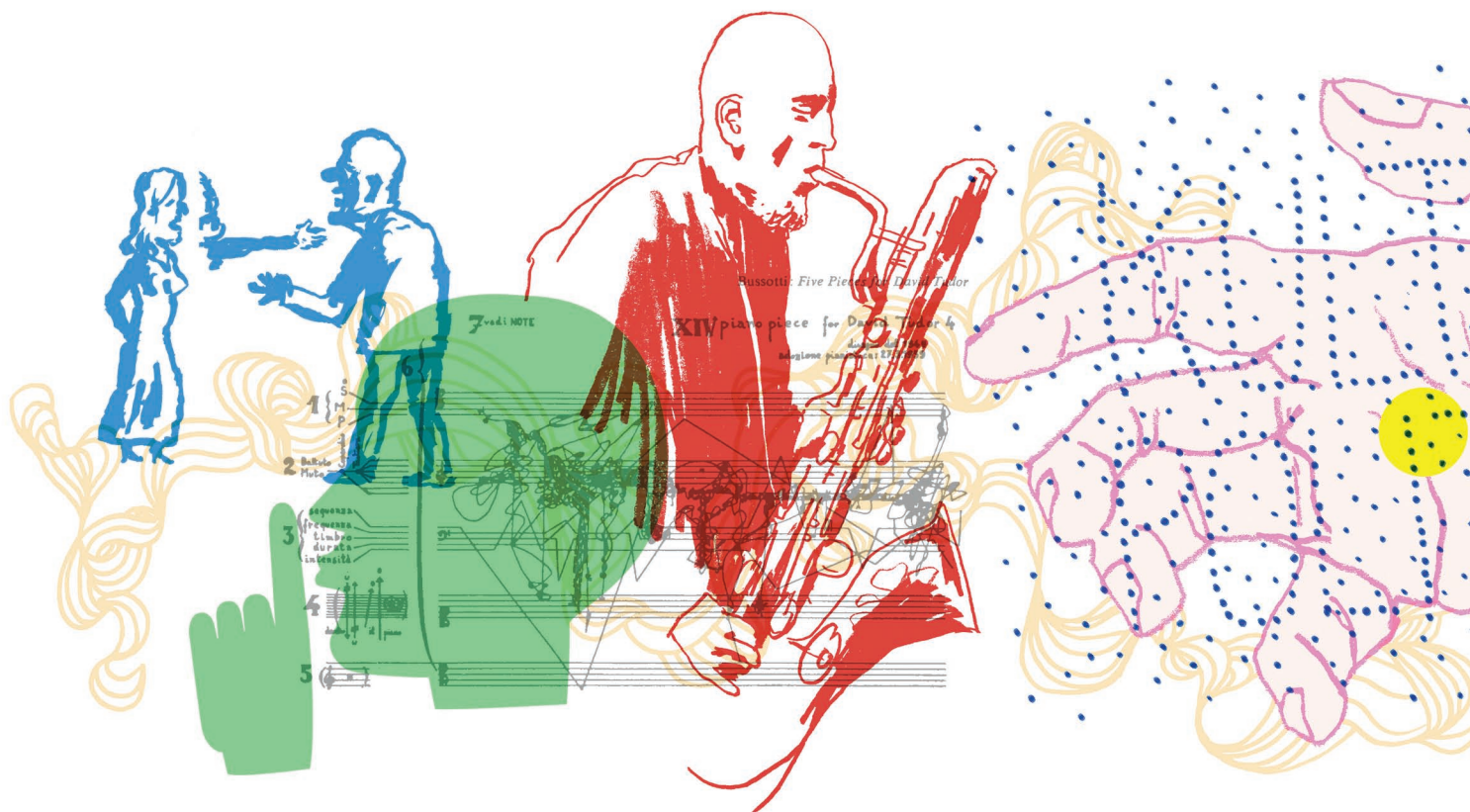
Ulf Nilsson (FP)

Om vi ska välja bara en fråga, vill vi

satsa på ett läsflyt för både barn och vuxna. Förmågan att ta till sig kunskap, analysera information och fatta självständiga beslut grundläggs genom en god läsförmåga. Genom läsning tränas förmågan till perspektivbyten liksom förmågan att hantera kulturella, politiska och etiska skillnader och att ta till sig all slags kultur.

Vi vill också höja ambitionerna för kultur- och musikskolan. Fler ska få fördjupad kunskap och möjlighet till utveckling. Vi vill se nationella riktlinjer och ett nationellt kunskapscentrum för kultur- och musikskolan. →

→ Vi arbetar även för att fler kulturskapat-
are, inklusive musiker, ska få drägliga
ekonomiska villkor. Se nedan under
svar 5–7.

Per Lodenius (C)

Det viktigaste för Centerpartiet är att
alla får möjlighet att ta del av kultur.
Vi behöver kulturen för att leva. Vi
behöver uppleva kulturen genom alla
våra sinnen. Vi behöver alla få kon-
takt med våra känslor, då utvecklas vi
själva och tillsammans med andra. Ett
kulturliv där alla är välkomna och kan
delta är en viktig kraft för ett samhälle
som håller ihop på lång sikt. Det ska
inte spela någon roll om man exempel-
vis har någon funktionsnedsättning,
var i landet man bor eller vilken social
eller ekonomisk situation man befinner
sig i. Kulturen ska finnas till för alla.

Gunilla Carlsson (S)

Vi prioriterar allas rätt att ta del av
kultur, särskilt prioriterar vi barn och
unga. Vi ser fri entré på statliga museer
som en tillgänglighetsreform, liksom
stimulansbidraget till kultur- och
musikskolor. Vi värnar upphovsrätten
då vi ser den som den enskilt viktigaste
frågan för kulturskaparna.

Arbetslösheten är hög, den nuva-
rande regeringen har misslyckats med
sin jobbpolitik. Arbetslösheten bland
kulturarbetare är högre än i många
andra grupper och många kulturarbe-
tare lämnar kulturarbetsmarknaden.
Det är ett enormt slöseri med kraft,
energi och talang. Sverige behöver mer
kreativitet, inte mindre.

Kulturskaparna utgör navet i ska-
pandet av kultur. De har ofta dåliga
arbetsvillkor och svårare att passa in
i de traditionella trygghetssystemen.

Vi föreslår höjning av anslaget till
scenkonstallianserna.

Stödet för kulturskaparna är dock
något som sträcker sig bortom vad som
nu går att åstadkomma med tillfälli-
ga anslagsökningar i budgeten. Vi
anser också att det är ytterst viktigt att
stärka kulturskaparnas avtalsställning
när det gäller upphovsrätsfrågorna.
Vi socialdemokrater vill utarbeta en
strategi som har till syfte att långsiktigt
stärka kulturskaparnas villkor.

Lena Adelsohn Liljeroth (M)

Att fler barn och unga ska läsa och öka
sin läsförståelse är den absolut viktigas-
te frågan. Statistik visar att barn läser
mindre idag, och var fjärde 15-årig
pojke saknar grundläggande läsför-
ståelse. Agerar vi inte med krafttag
nu kommer vi att ha stora bekymmer
framöver. En god läsförståelse är grun-

den för att kunna ta till sig kunskap. Tillgång till god litteratur och läsning är ytterst en demokratifråga.

4. Behöver Sverige nyskriven konstmusik? Motivera!

Lars Ohly (V)

Ja, självklart. Den kommersiellt gångbara kulturen och musiken klarar sig för det mesta utan kulturpolitisk aktivism. Men bredden och mångfalden som i sin tur inspirerar och influerar all annan musik direkt eller på sikt måste ges förutsättningar att verka och växa.

Tina Ehn (MP)

Ja, det är av betydelse att musik kan få

utvecklas (även) experimentellt. Något nytt händer och ifrågasätter förutsägbara »ramar«. Det oväntade kan ge något nytt till framtiden. Vi behöver konstnärer som bryter ny mark. Alla konstuttryck som idag kan avnjutas på institutionerna har en gång varit ett initiativ från en enskild konstnär. Utan fria konstnärer – ingen kulturell återväxt.

Ulf Nilsson (FP)

Självklart behövs nyskriven konstmusik. Alla konstarter behöver utveckling och förnyelse.

Per Lodenius (C)

Kulturen i Sverige skulle bli rikare av nyskriven konstmusik. Kulturen och konsten befinner sig alltid i en förnyelse, därför är behovet att ompröva,

omtolka och nyskapa ständigt aktuellt.

Gunilla Carlsson (S)

Ja, Sverige behöver nyskriven konstmusik på samma sätt som vi behöver ny konst och ny teater. Den nutida konstmusiken verkar i en levande tradition av konstmusik – det är ytterst viktigt att slå vakt om.

Lena Adelsohn Liljeroth (M)

Vi ska ha ett levande kulturliv inom samtliga konstarter och genrer. Regeringen har därför lyft fram nyskapande kultur som en kulturpolitisk prioritering. Konstmusiken har ett rikt arv och den klassiska repertoaren kommer nog alltid att vara efterfrågad, men självklart behöver konstformen hela tiden utvecklas, de musikaliska uttrycken förfinas och ny konstnärlig →

→ mark brytas. Dessutom är nog publikens mottaglighet för ny musik – även den som kräver mer av sina lyssnare – större än vad många tror. Så ja, visst behöver Sverige nyskriven konstmusik, gärna av kvinnliga tonsättare.

5.

På vilket sätt kommer situationen för den samtida konstmusiken att förändras om ni vinner valet?

Lars Ohly (V)

Ingen kulturpolitisk reform utan mer pengar. 1 % av statsbudgeten till kulturen varje år skulle ge cirka 1,7 miljarder mer att fördela till konst och kultur i landet. I detta ryms naturligtvis också bättre förutsättningar för konstmusiken.

Tina Ehn (MP)

Det är förstås inte en enkel fråga att besvara, men då vår ambition är att fler ska få mer kultur i sina liv, och att kulturskapares villkor ska förbättras, så kan det ändå vara något slags svar.

Ulf Nilsson (FP)

Se svar fråga 7.

Per Lodenius (C)

Vi kommer att arbeta för att alla ska få möjlighet att ta del av musik och annan kultur. Det inkluderar även konstmusiken. Vi vill också att »Skapande skola« ska utvidgas till att omfatta förskola och gymnasium, vilket skulle ge ökade möjligheter för tonsättare av konstmusik att arbeta tillsammans

med skolelever för att höja intresset för konstmusik. Centerpartiet vill att samarbetet mellan olika samhällsaktörer ska bli starkare, bland annat för att skapa bättre förutsättningar för olika kulturformer att utvecklas.

Gunilla Carlsson (S)

Vi vill stärka de fria grupperna och arrangörerna, detta kommer att stärka även den nutida konstmusiken.

Lena Adelsohn Liljeroth (M)

Jag har under min tid som minister varit angelägen om att se över och ompröva kulturpolitiken där så är nödvändigt, men också att slå vakt om verksamheter och ersättningssystem som fungerar väl. Vi kommer bland annat att arbeta vidare med Skapande skola och kultursamverkansmodellen, där ju konstmusiken har en given plats.

6.

Hur skulle ni vilja åstadkomma bättre arbetsvillkor för konstmusiktonsättare?

Lars Ohly (V)

Framförallt genom att öka antalet arbetstillfällen vilket ska ske genom att nivåerna på anslagen höjs så att anordnare och institutioner kan anlita tonsättare i högre grad.

Tina Ehn (MP)

Vi arbetar med att förstärka kulturskapares arbetsvillkor, där ingår även frågor om trygghetssystem. Vi har även lagt mer resurser i våra budgetförslag till olika åtgärder bland annat mer resurser till musik/teater och dansalliansen.

Ulf Nilsson (FP)

Se svar fråga 7.

Per Lodenius (C)

Vi vill skapa förutsättningar för konstmusiktonsättare, liksom för andra kulturutövare, att få drägliga livsvillkor och möjligheter att utöva sin konst utan att ekonomiskt behöva stå på ruinens brant. För detta krävs att vi tittar på såväl skatter som villkor för företagande men också anpassningar av samhällets trygghetssystem så att de tar rimlig hänsyn till konstnärernas speciella arbetsvillkor och livssituation. Ofta har man svårt att kvalificera sig för A-kassa eller sjukförsäkring, vilket gör att man befinner sig i en svår situation om man blir sjuk eller inte har några uppdrag. Detta vill vi se över.

Gunilla Carlsson (S)

Vi vill att alla kulturskapare, inklusive konstmusiktonsättarna, ska ha bra arbetsvillkor, det är därför vi vill stärka kulturskaparnas ställning, se svar fråga 3.

Lena Adelsohn Liljeroth (M)

Vi brukar ju från Alliansens håll ofta lyfta fram arbetslinjen och det vill jag göra även här. I grunden handlar det om att orkestrar, konserthus och andra beställer och uppför verk av samtida tonsättare och att man betalar rimlig ersättning för detta. En viktig fråga tror jag är institutionernas arbete med att möta sin publik på nya sätt och nå nya publikgrupper. Sedan är det givetvis viktigt att vi slår vakt om de stipendieordningar som finns och sist, men inte minst, att fler aktörer även utanför den offentliga sfären anlitar och samarbetar med tonsättare.

7.

I dag går ca 90-95% av det offentliga musikstödet till institutioner, medan 5-10% går till det fria musklivet som drar lika många lyssnare. Hur vill ni arbeta för att musikinstitutionerna i högre grad skall integrera frilansande tonsättare och musiker i sin ordinarie verksamhet?

Lars Ohly (V)

Genom nivåhöjning av anslagen till kultur till minst 1 % av statsbudgeten per år skapas utrymme för att fler institutioner kan anlita frilansande musiker och tonsättare.

Tina Ehn (MP)

Vi är väl medvetna om att det fria kulturlivet är oerhört viktigt för hela Sverige. Vi har också avsatt mer resurser än alliansregeringen till det fria kulturlivet. Vi behöver stimulera samverkan mellan institutionerna och de fria konstnärerna. Det kan göras på flera sätt, till exempel genom att rikta stöd till specifika projekt som involverar såväl institutioner som det fria kulturlivet. Det finns ett stort kulturpolitiskt värde av att upplåta de traditionella scenerna till nyskapande konst.

Ulf Nilsson (FP)

Svar fråga 5-7: Många musikskapare är småföretagare och regeringen har gjort många viktiga förenklingar för dem. Mot bakgrund av att nio av tio

kulturarbetare har F-skattsedel är det väsentligt att de som egenföretagare nu är garanterade att under de första 24 månaderna få en sjukdomsgrundande inkomst (SGI) som minst motsvarar jämförelseinkomsten. Det är viktigt att detta även omfattar småföretagare som startar mindre aktiebolag.

Det är viktigt att i den parlamentariska socialförsäkringsutredningen (klar januari 2015) särskilt uppmärksamma dem som inte har fast anställning eller är kombinatorer, dvs. både anställda och egenföretagare, till exempel många i musikbranschen. Man bör hitta ett system där även oregelbunden inkomst räknas in när det gäller till exempel föräldrapenning och sjukpenning.

Folkpartiet vill bygga ut allianserna inom musik-, konst- och scenområdet. Syftet med alliansmodellen är att utveckla matchning och arbetsförmedling samt att stimulera den konstnärliga utvecklingen på området. Regeringen satsade år 2008 22 miljoner på att bygga ut musikalliansen.

De nya reglerna för scenkonstpensionerna kommer dels att innebära att det finns möjlighet till omställning och karriärväxling för yrkesgrupper som av konstnärliga och fysiska skäl inte kan arbeta inom sina konstnärliga yrken till 65 år, dels att medel som frigörs genom övergången till ett nytt pensionsystem kan användas till kvalitetsförstärkningar på scenkonstområdet.

Per Lodenius (C)

Vi vill se en bredd i institutionernas utbud. Samtidigt så ska politiken inte blanda sig i det direkta innehållet. Vi ska ha en armlängds avstånd från de konstnärliga prioriteringarna.

→

→ **Gunilla Carlsson (S)**

Vi tycker det är viktigt att institutionerna samarbetar med det fria musiklivet och detta är en fråga som vi, om vi vinner valet, vill ta upp en dialog kring.

Lena Adelsohn Liljeroth (M)

På många håll finns önskemål och även behov av ökade offentliga medel – inte minst hos institutionerna. Jag tror inte att det är en väg framåt att omfördela medel från institutionerna till andra aktörer. Vi har dock under min tid som minister gjort flera insatser för att stärka det fria musiklivet. Det stöd till det fria musiklivet som Statens kulturråd fördelar har förstärkts i flera omgångar och de medel som frigjordes i och med nedläggningen av Rikskonserter har kommit det fria musiklivet till del, både via Statens musikverk och via Statens kulturråds bidragsgivning. Vi har inrättat Musikalliansen som ger frilansande musiker en ekonomisk trygghet och vi har även skapat Kulturbryggan som riktar sig till kulturområdet brett, men där det experimentella och nyskapande ska stå i fokus. Vi har i våra riktlinjer till myndigheter och institutioner förtydligat att man ska samverka med andra – det kvarstår. Därremot tycker jag inte att staten i sin bidragsgivning ska detaljstyra hur denna samverkan ska se ut.

8.

Hur vill ni arbeta för att kommuner och regioner enklare skall kunna anlita tonsättare och andra konstnärer i sin ordinarie verksamhet?

Lars Ohly (V)

Med högre anslag till kultur kommer också portföljen till lokala och regionala kulturprojekt bli större. Den som inte inser vikten av höjda anslag kommer heller aldrig att vara trovärdig i strävan efter fler arbetstillfällen för tonsättare och andra konstnärer.

Tina Ehn (MP)

Vi har konsekvent föreslagit mer medel till kultursamverkansmodellen efterhand som fler regioner gått in i den. Modellen får inte bli en modell för neddragningar på kulturområdet utan tvärtom, en modell för att kulturen ska växa. Vi vill gärna uppmuntra samarbete mellan skolan och kulturen, och i vår skolpolitik lyfter vi frågan om kulturens roll för bildning.

Ulf Nilsson (FP)

Vi vill fortsätta bygga ut satsningen Skapande skola, vilket ger elever möjlighet att möta kulturskapare. För oss är det viktigt att alla barn ska få möta de olika konstarterna under sin skoltid. Skapande skola ska därför byggas ut och bli en naturlig del för alla elever, i alla skolor.

Per Lodenius (C)

Vi vill att kulturstöd oftare omprövas så att mer resurser finns för att stödja nya idéer och yttringar inom kulturområdet både nationellt och regionalt. Vi vill också göra det billigare för företag att köpa olika typer av konst och att mer pengar ska avsättas till det regionala kulturlivet.

Gunilla Carlsson (S)

Vi tycker att Skapande skola brister i detta avseende, och vill se över hur Skapande skola arbetar med utövande konstnärer inom alla konstområden.

Lena Adelsohn Liljeroth (M)

Kultursamverkansmodellen har givit kommuner och regioner en ökad frihet, men också ett ökat ansvar för hur man hanterar de statliga stöden till kultur. Jag upplever inte att det från statligt håll finns några särskilda hinder för kommuner och regioner att anlita tonsättare och andra konstnärer i sin verksamhet utan som i så många andra sammanhang handlar det om resurser och prioriteringar.

9.

Lyssnar du själv på samtida konstmusik? Har du någon favorittonsättare?

Lars Ohly (V)

Jag lyssnar mest på klassiskt och punk/rock, men har också lyssnat på Hans Abrahamsens »Snö« som var en häftig ljudupplevelse.

Tina Ehn (MP)

Det händer att jag gör, men jag har ingen särskild favorit.

Ulf Nilsson (FP)

Jag tycker dels om jazz att dansa till som New Orleans, men också mera modern jazz, till exempel Nils Landgren och Rigmor Gustafsson. När det gäller klassiskt har jag blandad smak,

Jag upplever inte att det från statligt håll finns några särskilda hinder för kommuner och regioner att anlita tonsättare och andra konstnärer i sin verksamhet utan som i så många andra sammanhang handlar det om resurser och prioriteringar.

Lena Adelsohn Liljeroth (M)

men lyssnar särskilt gärna på Mozart och Schubert. Jag är tyvärr inte särskilt hemmastadd i modern konstmusik.

Per Lodenius (C)

Vilken musik jag lyssnar på har att göra med i vilket sammanhang och i vilken stämning jag befinner mig i. Där har också samtida konstmusik en klar plats. För mig är det inte viktigt vem som komponerat musiken utan vad musiken ger mig.

Gunilla Carlsson (S)

Jag lyssnar på många olika sorters musik. När det gäller nutida konstmusik, så tycker jag Beata Söderberg Quin är en spännande musiker och tonsättare.

Lena Adelsohn Liljeroth (M)

Svårt att peka ut en favorittonsättare men jag har flera gånger fått möjligheter att lyssna till Sven-David Sandström och Karin Rehnqvist.

10.

Vilket konstnärligt uttryck kan du personligen inte leva utan?

Lars Ohly (V)

»Utan musik skulle livet vara ett miss-tag«, Friedrich Nietzsche. Men egentligen kan jag inte vara utan litteratur, teater eller bildkonst heller.

Tina Ehn (MP)

Dans, teater, poesi, musik och att få skapa själv – gärna genom slöjd.

Ulf Nilsson (FP)

Många konstarter är viktiga för mig. Allra störst betydelse har dock litteratur, teater och film. Naturligtvis kan jag inte heller föreställa mig en värld utan musik.

Per Lodenius (C)

Dans! I alla dess former. På scen, på film och egen utförd.

Gunilla Carlsson (S)

Jag tycker om många olika sorters konstnärliga uttryck inom både konst, musik, scenkonst och litteratur. Ska jag nämna något särskilt, så blir det nog scenkonst, och då framförallt teater.

Lena Adelsohn Liljeroth (M)

Om litteraturen kan räknas som ett »konstnärligt uttryck« så blir detta utan tvekan mitt svar! Men det är också känt att jag är en stor operavän!

Årets viktigaste valfråga

- finns den inom miljöpolitiken, välfärden, de sociala strukturerna eller kulturen?

Tonsättaren frågade några musikprofiler vad de tyckte.

Vilken är årets viktigaste valfråga?
i EU-valet?
i riksdagsvalet?

Nils Spangenberg, konstnärlig ledare,
Vadstena-Akademien

**Vilken är årets viktigaste valfråga:
i EU-valet?**

– Att minska de främlingsfientligas och rasisternas inflytande i Europa. Det vill säga att stoppa fascismen.

i riksdagsvalet?

– Samma sak fast i Sverige, men dessutom att återupprätta en kulturpolitik av rang!

Tebogo Monnakgotla, tonsättare, medlem i Kulturrådets styrelse

Vilken är årets viktigaste valfråga: i EU-valet?

– Miljöfrågan är absolut viktigast. Den är ju så akut. Jag tycker att det är tråkigt att det går så mycket trender i vilka frågor som får fokus från val till val och miljöfrågan verkar komma lite i skymundan just nu, men det går ju inte att komma ifrån att den är en ödesfråga.

i riksdagsvalet?

Se ovan.

Sara Hammarström, flöjtist i Norrbotten Neo, Pärlor för svin med mera

Vilken är årets viktigaste valfråga: i EU-valet?

– Att EU ska sluta upp att ägna sig åt detaljer som länderna kan klara av själva, utan istället ägna sig åt sådant som kräver samarbete över gränserna. Som till exempel miljö, brottslighet och migration.

i riksdagsvalet?

– Att se till att det svenska samhället inte faller isär. En rejäl satsning på bildning och kultur i en likvärdig skola är det bästa sättet att skapa gemenskap mellan samhällsgrupperna.

Helena Wessman, chef för Göteborgs symfoniker, tillträdande chef för Berwaldhallen

Vilken är årets viktigaste valfråga?

– Jag ger samma svar på båda frågorna: Kulturen.

EU har tydligare tagit grepp om detta viktiga område än rikspolitiken, som reducerat kulturen till i bästa fall en mysighetsfaktor och i värsta fall en ickefråga. Det ser jag som ett allvarligt feltänk.

Om vi tar avstamp i konsten som redskap för att pröva perspektiv och förhållningssätt kan vi ta oss an de stora samhällsfrågorna på

ett betydligt mer djuplodande och mångfacetterat sätt än idag. Räkna och mäta måste vi förstås göra, men med konsten som bas garanteras att det mänskliga perspektivet alltid finns med och att varje fråga belyses från flera håll.

Ett exempel är värden. En konstnär hade ett residens på ett västsvenskt sjukhus. Efter att ha följt verksamheten ett tag gjorde hon en installation som innebar att alla medarbetare skulle tillbringa en arbetsdag på en brits på akuten. Personalen fick helt nytt perspektiv på sitt arbete och genomförde många förbättringar efter det.

Inom skolan är kulturen både ett mål och ett medel. Genom konstnärliga upplevelser stärks eleverna i sitt växande som människor. Dessutom är estetiska ämnen utmärkta redskap för att utveckla allt från matematiskt kunnande till läsförståelse och empatisk förmåga.

Inom omsorgen är kulturen ett bra verktyg för att hålla sinnena öppna och kroppen igång. Jag har med egna ögon sett det forskningen visar, att konstnärliga uttryck bland annat når bortom demens. Även mycket förvirrade personer kan pigga till och plötsligt uttrycka sig klart och tydligt sedan de fått en dos musik. Samma sak händer personer med mentala funktionsnedsättningar. Kulturella uttryck hjälper dem att spränga sina gränser.

För utveckling av svenskt näringsliv är kulturen en tillgång både som etableringsfaktor för eftertraktade medarbetare, som ett medel för utveckling av medarbetarnas kreativitet och som plattform för fördjupade kund- och leverantörskontakter.

Jag är övertygad om att ett starkt kulturliv också kan inverka positivt på arbetsmarknaden. Alla ungdomar som har svårt att jobb – lyssna till deras drömmar och hjälp dem att uttrycka sig konstnärligt, som ett steg på vägen för dem att själva skapa sig en framtid. Effekten kan bli såväl stärkt självkänsla och ökad kreativitet, som ett växande småföretagande.

Tillgången till kultur är en demokratisk fråga. Både för att det är allas rätt att uttrycka sig konstnärligt och konsumera kultur och för att kulturen är ett av demokratins fundament. →

→ Genom konsten reflekterar vi över tillvaron, vi bearbetar våra känslor, får del av andras livsuppfattning och övar vår förståelse och empati. Genom konsten kan vi uttrycka det riktigt svåra och spetsa till resonemangen. Genom konsten kan vi slappna av.

Kort sagt får vi genom konsten vara människor fullt ut och det rustar oss för det demokratiska samtal som är så viktigt för att samhället ska fungera. Därför tycker jag att kulturen är den viktigaste valfrågan.

Ragnar Berthling, verksamhetsledare Musikcentrum Öst

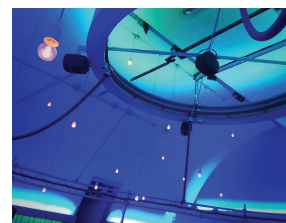
Vilken är årets viktigaste valfråga: i EU-valet?

–Creative Europe, som ersätter den gamla stödordningen ger nya förutsättningar för nätverksbyggen och europeiska kultursamarbeten. Där kan även mindre aktörer ha möjlighet att formulera en internationell europeisk strategi. Men för att detta skall få fortsätta att utvecklas är det oerhört viktigt att inte kulturfientliga partier på högerkanten får mandat nog att skjuta denna process i sank. Naturligtvis är det också viktigt att den nationella kulturpolitiken kan fungera som smörjmedel för att större samverkansprojekt skall kunna få tyngd

och styrfart. Ett positivt exempel var Kulturbryggans utlysning till förstudier inför Creative Europe, vilket vi hoppas kommer att kunna upprepas.

i riksdagsvalet?

Vi som arbetar med promotion på internationella mässor vet att det fria svenska musiklivet fortfarande håller en enormt hög internationell klass i en rad genrer, långt ifrån bara pop, rock, electronica utan också nutida konstmusik, jazz, folk- och världsmusik med mera. Vi menar dock att detta långt ifrån är ett självspelande piano och att mycket lite i dagens musikpolitik stödjer förnyelse, utveckling och återväxt. Uppropet Ett fritt musikliv för alla (som bland andra Musikcentrum Riks, Väst, Syd och Öst står bakom) pekar på att bara 10 procent av offentliga medel går till det fria musiklivet medan 90 procent går till institutionerna. Och vi menar att ett avsevärt tillskott till just de fria musikerna och arrangörerna skulle få en enorm betydelse för publiken, återväxten, kontinuiteten men också för en större internationell marknad inom en rad genrer. Och naturligtvis för institutionerna som är helt beroende av ett kreativt inflöde också utifrån ●

Miljonbelopp till kroppsligt ljudprojekt

Arvsfonden har beviljat 2 626 000 kr till det konstnärliga och tekniska projektet »Rörelsedriven ljudkonst.«

Audioramas tvärvetenskapliga projekt med arbetsnamnet »Rörelsedriven ljudkonst« iscensätts tillsammans med musiker och textförfattare med intellektuella funktionshinder. Planen är att skapa ett interaktivt rörelse- och ljudkonstverk där besökarnas rörelser skapar ljud, musik och text. Koreografen Anna Källblad kommer att samla in en kunskapsbank om kroppens rörelseförmåga sett ur olika perspektiv, vilken kommer att överföras till det tekniska ramverk som utvecklas av den tekniska producenten Marcus Wrangö. Text- och ljudmaterialet till verket produceras av medarbetarna på Medis5 tillsammans med Kapellet och projektets dramaturg Magnus Bunnskog.

Verket kommer att installeras på Audiorama på Skeppsholmen och skall under projektets tredje år gå ut på turné med en motsvarande teknisk rigg.

Kulturellt undantag möjligt i frihandelsavtal

Läckta uppgifter från förhandlingarna mellan EU och USA gällande frihandelsavtalet tyder på att ett kulturellt undantag kan komma att accepteras. Det rapporterar ECSA:s generalsekreterare Lucie Mattera.

Frihandelsavtalet mellan Europa och USA - Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP) - handlar i huvudsak om att minska handelshindren över Atlanten, vilket potentiellt kan medföra ökade vinster och möjligheter för företag i denna del av världen, samt friare rörlighet av arbetskraft.

Eftersom man på goda grunder kan anse att kulturella varor och tjänster inte bör betraktas på samma sätt som övriga varor och tjänster, infördes i EU på franskt initiativ 1995 ett »exception culturelle«, med avsikt att i internationella handelsavtal undanta kulturområdet. Förhandlingarna mellan EU och USA hålls bakom lyckta dörrar, och få de-

taljer är kända för allmänheten. Det finns en rådgivande grupp av intressenter men det är tveklaktigt vad de har för mandat att påverka förhandlingarna, och där återfinns ingen representant för den kulturella sektorn.

Av läckta dokument från förhandlingarna, framstår det dock som att ett kompromissförslag kommer att accepteras av parterna; det kulturella undantaget skall komma att gälla i just denna förhandling (främst har diskussionerna rört den audiovisuella sektorn). Däremot vill EU kunna använda sig av denna sektor i framtida förhandlingar. Diskussionerna har även behandlat huruvida immateriella rättigheter - till exempel copyright - ska ingå i avtalet, men här verkar snarare amerikanerna bli påverkade av europeisk praxis än tvärtom.

Det förefaller dock inte som omöjligt att ett nyvalt parlament kan välja en annan hållning i båda dessa frågor; ett frihandelsavtal av denna magnitud är ett rörligt mål som omfattar stora delar av europeiskt näringsliv, och kulturen kan komma att bli en liten men viktig bricka i ett större spel. Ännu finns ingen bestämd tidsgräns för avtalets slutförande, men sannolikt sker det någon gång under 2015. Nästa förhandlingsomgång äger rum 19-23 maj, i hemlighet, i Bryssel.

TEXT: LUCIE MATTERA, GENERALSEKRETERARE ECSA, SAMMANFATTAD AV MARTIN Q LARSSON

FOTO: FREDRIK SANDSTRÖM

FOTO: MARCO FEKLISTOFF

Jesper Nordin och Fredrik Högberg.

Nordin och Högberg nominerade till Nordiska rådets musikpris

Tonsättarna Jesper Nordin och Fredrik Högberg är nominerade till Nordiska rådets musikpris. I oktober kan någon av dem kamma hem äran och 350 000 danska kronor.

Jesper Nordin, som i april uppmärksammades med en tonsättarweekend på Konserthuset i Stockholm, är nominerad för verket »Frames in transit«, skrivet för och framfört av Trio Trespassing och Västerås Sinfonietta. Fredrik Högberg är nominerad för sin pianokonsert »Ice Concerto«, som hade premiär på Norrlandsoperan.

Övriga nominerade till musikpriset är - från Danmark, »Balladeering-Time-December Song« av Jakob Bro samt »Black Box Music« av Simon Steen-Andersen, från Finland: »Jong« av Lotta Wennäkoski

samt »Eerik XIV« av Mikko Heiniö och Juha Siltanen, från Färöarna: »Barbara« av Tróndur Bogason, från Island: »Solar5: Journey to the Center of Sound« av Hugji Guðmundsson, Hilmar Jensson, Sverrick Guðjónsson, Matthias Hemstock och Joshue Ott samt »Undir tekur yfir« av Hildur Guðnadóttir, från Norge: »Constructing Jungle Books« av Øyvind Torvund samt »Lion« av Marius Neset.

Vinnaren offentliggörs och priset delas ut den 29 oktober på en ceremoni i Stockholm i samband med Nordiska rådets session.

På nya poster

Karsten Dyhrberg Nielsen, som efter sommaren tillträder som vd för STIM.

Anna-Lena Laurin, som blir Camerata Nordicas composer-in-residence säsongerna 2014/2015 samt 2015/2016.

Andrea Tarrodi och Marcus Wrangö, som är nya ledamöter i FST:s styrelse.

Uruppförandet

Anders Lind, »Voices of Umeå part III: Everybody scream!!!«, Norrlandsoperan 24 maj

Tredje delen av »Voices of Umeå« inkluderar tusentals elektroniskt bearbetade röster, 300 sjungande Umeåbor samt interaktiva instrument. Vad är din tanke med detta jätteverk?

- Mitt syfte med projektet har varit att utforska rösten som uttrycksmedel tillsammans med ny teknik. Jag ville involvera vanliga människor, som inte har skolat sig i musik, i komplexa verk. För detta syfte föll det sig naturligt att använda just rösten som verktyg och instrument.

Hur går du till väga för att få alla dessa människor att låta som du vill?

- I programmet Max MSP har jag utvecklat ett animerat notationssystem, en slags elektronisk dirigent som jag kallar The

Max Maestro. Varje grupp i kören/folksamlingen kan läsa sin stämma på en skärm och begriper via lättförståeliga symboler hur de ska sjunga. Jag ville bort från det traditionella partituret och skapa ett intuitivt notationssystem, mer inspirerat av spelvärlden. Det har fungerat förvånansvärt bra då vi har repeterat. Vi repar med varje grupp för sig, så först på genreppet kommer alla komponenter att mötas. Då även de ljud som sedan 2013 har spelats in på interaktiva röstinspelningsinstallationer runtom i Umeå.

Hur kommer det att låta?

- Kraftfullt, skoningslöst och uttrycksfullt, med glimtar av eftertanke och melankoli.

Jag ville bort från det traditionella partituret och skapa ett intuitivt notationssystem, mer inspirerat av spelvärlden.

FOTO: PER MELANDER

Se även avdelningen Instrumentet på sidan 20 för att läsa mer om de interaktiva instrument som används under konserten.

COMPOSER'S RADIO sänder ny musik av svenska tonsättare, huvudsakligen komponerad de senaste tio åren. Producent för programmen är Paulina Sundin och programvärd är Jamie Fawcus. Ett nytt program

varvas med repriserna och läggs ut på FST:s webbsida varje lördag.

Lyssna varje lördag på: www.composersradio.se eller www.fst.se.

Där kan du också prenumerera på Composer's Radio som podcast och

www.composersradio.se
www.fst.se

gå med i gruppen Composers Radio Sweden på Facebook. Composer's Radio finns även som app för iPhone och iPad.

MAJ

23 **Rolf Martinsson**, *Till skuggan av en verklighet* (Karin Boye), (Dutch Premiere), Lisa Larsson, Rubens Quartet, Muis Sacrum, Arnhem, Holland.

23 **Rolf Martinsson**, *Airy Flight*, Håkan Hardenberger, Chamber Orchestra of Lapland, John Storgårds, Korundi House of Culture, Rovaniemi.

23 **Paula af Malmberg Ward** (text: Karin Klingenstierna), *MAREA*, Sofia Jernberg, Norrbotten NEO, Norrbotten Big Band, 22.30, Studio Acusticum, Stora Salen, Piteå. **Uruppförande**

24 **Klas Torstensson**, *Sieben mal NEO*, Norrbotten NEO, 17.00, Acusticum, Piteå. **Uruppförande**

24 **Kim Hedås**, *Silent plan*, Norrbotten NEO, 17.00, Acusticum, Piteå. **Uruppförande**

24 **Benjamin Staern**, *Bells and Waves*; svensk premiär, Christian Karlson; Norrbotten NEO, 17.30, Studio Acusticum, Piteå.

24 **Stefan Pöntinen**, *Contemplation*, Ulla Olsson, 18.00, Sankt Johannes kyrka, Malmö.

24 **Stefan Pöntinen**, *Iron Will*, Ulla Olsson, 18.00, Sankt Johannes kyrka, Malmö.

24 **Anders Lind**, *Voices of Umeå part III: Everybody scream!!!*, 19.00, Norrlandsoperan, Umeå. **Uruppförande**

28 **Rolf Martinsson**, *Airy Flight*, Håkan Hardenberger, City of Birmingham Symphony Orchestra, Andris Nelsons, Symphony Hall, Birmingham.

28 **Maria Lithell Flyg**, *In and Out*, Norrköpings Symfoniorkester, 19.00, De Geerhallen, Norrköping. **Uruppförande**

29 **Mikael Forsman**, *Hymn för Mollösund*, Ensemblen Innan hav, Anna Svendsdotter, Joar Skorpen och Christian Berg, 18.00, Mollösunds kyrka, Mollösund. **Uruppförande**

31 **Johan-Magnus Sjöberg**, *Mondo verk för sceniskt piano i fem satser*, Fredrik Schützer, 17.00, Universitetsaulan, Lund. **Uruppförande**

31 **Henrik Denerin**, *Das Ende eines Wintermärchens*, ensemble aleph, 18.00, Theatre Dunois, Paris, Frankrike.

JUNI

02 **Ragnar Grippe**, *Crushing Silence*, 22.30, New York Electronic Music Festival, New York. **Uruppförande**

12 **Thomas Bjelkeborn**, *Great White Open*, 19.00, Niu: espai artístic, Barcelona.

12 **Benjamin Staern**, *The threat of war*, Helsingborgs Symfoniorkester; Jesper Nordin, dirigent., 19.30, Konserthuset, Helsingborg.

13 **Tobias Broström**, *Transit Underground*, BBC Symphony Orchestra, Rumon Gamba dir., 14.30, BBC Maida Vale Studios, Delaware Road, London.

14 **Ulrika Emanuelsson**, *KORE*, Koralkören, 17.00, Domkyrkan, Lund. **Uruppförande**

14 **Ulrika Emanuelsson**, *Kore*, Koralkören, 18.00, Domkyrkan, Lund. **Uruppförande**

15 **Anna-Lena Laurin**, *Quests*, Gitta-Maria Sjöberg, Malmö Opera Symfoniorkester, 13.00, Malmö Arena, Malmö. **Uruppförande**

15 **Kjell Perder**, *Kom till mig*, Ars longa, 19.00, Enskede kyrka, Stockholm. **Uruppförande**

21 **Ulf Grahn**, *Three Aspects of the River*, Barbro Dahlman, 20.00, Trinity Chapel, Berkeley, California.

22 **Anna-Lena Laurin** med text av Björn Ranelid, *Gud är inte stum*, Gitta-Maria Sjöberg, Mona Kontra, 18.00, Nordic Voice Festival, Strömsbruk.

23 **Anna-Lena Laurin** med text av Nils Ferlin, *Ser du*, Gitta-Maria Sjöberg, Mats Jansson, 17.45, Nordic Voice Festival, Strömsbruk. **Uruppförande**

23 **Anna-Lena Laurin**, text Anna-Lena Laurin, *Quests*, version for soprano and piano, Gitta-Maria Sjöberg, Mats Jansson, 18.00, Nordic Voice Festival, Strömsbruk. **Uruppförande**

29 **Tobias Broström**, *Twilight* - for Strings & Percussion (2001/2014), Nordiska Ungdomsorkestern, 18.00, Lunds Stadshall, Lund. **Uruppförande**

JULI

04 **Ulrika Emanuelsson**, *Kore*, Lunds Domkyrkas Koralkör, 18.00, Ventlinge kyrka, Öland.

06 **Sven Hagvil**, *All days are nights to see till I see thee* (Sonnet Nr. 43), John Sheppard Ensemble, Freiburg, 19.00, Kirche St. Hilarius, Ebnet, Freiburg, Tyskland.

08 **Henrik Denerin**, *Das Ende eines Wintermärchens*, ensemble aleph, 19.00, Theatre des Arts / on the occasion of the Festival d'Aujourd'hui à Demain, Cluny (Saône & Loire) - Frankrike.

19 **Rolf Martinsson**, *Bridge* - Trumpet Concerto No. 1, Håkan Hardenberger, Boston Symphony Orchestra, Andris Nelsons, Tanglewood Music Festival, Tanglewood.

AUGUSTI

02 **Anna-Lena Laurin** med text av Björn Ranelid, *Gud är inte stum*, Gitta-Maria Sjöberg, Christine Bengtsson-Lumio, 17.45, Korsholm Chamber Music Festival, Korsholm, Finland.

09 **Mats O Hansson**, *Triologue I*, Gagego, 19.00, Kalvfestivalen, Kalv.

16 **Rolf Martinsson**, *Suite for Woodwind Quintet*, Crusellkvintetten, Östergötlands Musikdagar & Linköpings kamarmusikfestival, Linköping.

18 **Rolf Martinsson**, *Capriccio*, Peter Sheppard Skaerved, Eric Ericson Hall, Skeppsholmskyrkan, Stockholm.

18 **Rolf Martinsson**, *Landscape*, Peter Sheppard Skaerved, Eric Ericson Hall, Skeppsholmskyrkan, Stockholm.

SEPTEMBER

04 **Rolf Martinsson**, *Open Mind*, Helsingborg Symfoniorkester, Stefan Solyom, Konserthuset, Helsingborg.

07 **Rolf Martinsson**, *Orchestral Songs on Poems by Emily Dickinson* (high version), (Swiss premiere), Lisa Larsson, Roland Pöntinen, Zürichsee Festival, Zürichsee.

07 **Rolf Martinsson**, *Open Mind*, Helsingborg Symfoniorkester, Stefan Solyom, Konserthuset, Helsingborg.

25 **Rolf Martinsson**, *Garden of Devotion*, Lisa Larsson, Musica Vitae, Nathalie Stutzman, Konserthuset, Växjö. **Uruppförande**

26 **Rolf Martinsson**, *Garden of Devotion*, Lisa Larsson, Musica Vitae, Nathalie Stutzman, Palladium, Malmö.

27 **Rolf Martinsson**, *Garden of Devotion*, Lisa Larsson, Musica Vitae, Nathalie Stutzman, Söderportkyrkan, Tingsryd.

28 **Rolf Martinsson**, *Garden of Devotion*, Lisa Larsson, Musica Vitae, Nathalie Stutzman, Konserthuset, Vara.

30 **Tebogo Monnagotla**, *Stråktrio tillägnad Trio ZPR*, Trio Zilliacus Persson Raitinen: Cecilia Zilliacus, violin Johanna Persson, viola Kati Raitinen, cello, 18.30, Prins Eugens Waldemarsudde, Stockholm.

OKTOBER

02 **Rolf Martinsson**, *Garden of Devotion*, Lisa Larsson, Helsingborgs symfoniorkester, Stefan Solyom, Konserthuset, Helsingborg.

03 **Tobias Broström**, *Lucernaris - Concerto for Trumpet*, Live Electronics & Orchestra, Komische Oper Orchester, 19.00, Komische Oper, Berlin.

04 **Henrik Denerin**, *Im Denken unterwegs*, Ensemble Hakata, 18.00, Hamarikyū Hall, Tokyo, Japan. **Uruppförande**

17 **Rolf Martinsson**, *New songs for soprano, cello and string orchestra* (invigning av den femte cellobiennalen i Amsterdam), Lenneke Ruiten, Jakob Koranyi, Nederländska kammarorkestern, Bas Weigers, Muziekgebouw, Amsterdam. **Uruppförande**

INSTRUMENTET

Elektronik i cykelhjulet. Röster som dyker upp både i handfat och byrålådor.

TEXT • Anna Hedelius
FOTO • Elin Berge

The Drawer Septet är en sjungande byrå.

» **V**OICES OF UMEÅ part III: Everybody scream!!!« heter det avslutande verket i det stora projektet Voices of Umeå som tonsättaren Anders Lind iscensätter på Norrlandsoperan i Umeå den 24 maj (läs mer om detta i avdelning Uruppförandet på sid 18). Förutom 300 sjungande, talande, skrikande och allmänt låtande umeåbor och tusentals inspelade och elektroniskt bearbetade röster används tre interaktiva instrument, som Anders Lind utvecklade till projektets andra del, »Singing Instruments!!!« Instrumenten är tillverkade

Den som snurrar på cykelhjulen hör elektroniska bearbetade röster.

Anders Lind

av cykelhjul, tvättställ och byrålådor.

– Den som snurrar på cykelhjulen hör elektroniska bearbetade röster. I tvättstället är det vridning av varm- och kallvattenkranen som gör att det låter. Byråns sju lådor kan var för sig alstra fyra olika toner. Volymen ökas när lådan dras ut, berättar Anders Lind.

Efter konserten på Norrlandsoperan kommer de alternativa instrumenten att packas ihop och forslas ned till Berlin där de under perioden juli-oktober ställs ut på Felleshus på det nordiska ambassadområdet ●